

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRTEK
30. JUNIJ
1994

Letnik XLIX
Štev. 26 (2761)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

P. b. b.

Hudo neurje v Sloveniji

Po vročih in soparnih dneh je v noči od torka na sredo centralni del Slovenije zajelo silovito neurje, kakrsnega ljudje ne pomnijo. Najhuje je bilo v zasavskem rudarskem mestu Trbovlje, kjer se je utrgal oblak, povzročil veliko povodenj in sprožil plazove, ki so mesto v dolini dobesedno odrezali od sveta. Zelo hudo je bilo tudi na področju Celjskega, najhuje na Vranskem, kjer so morali zaradi poplav in naplavin zapreti regionalno cesto Ljubljana-Maribor. Povsod v teh krajih so z veliko angažiranostjo ukrepali občinski štabi civilne zaštite, vključil pa se je tudi republiški štab.

Otroški popoldan pri Cingelcu

Na otroški popoldan pri Cingelcu na Trati sta v soboto, 25. junija, vabila SPD „Borovlje“ in KKZ, ki je omogočila gostovanje lutkovne skupine Mohorjeve ljudske šole. Skupina otrok in nastopajočih, ki so kljubovali vročini in so se namesto v hladne valove na Resnici podali na Trato, so doživeli prijetne trenutke z lutkami in raznimi igrami. Po opravljenem delu pa je vse čakala zaslužena „mavžna“.

Uradna Avstrija priznava pomen partizanskega boja

„Slovenskim borcem za svobodo na Koroškem velja zahvala Republike Avstrije za vaš prispevek v tistem najtežjem času nemške zasedbe, ki je končno privedel do osvoboditve Avstrije. Velja pa vam tudi priznanje, da ste ohranili tradicijo upora in tako dragoceno pripomogli k avstrijski identiteti.“ To so besede avstrijskega zveznega ministra za socialo Josefa Hesouna, ki jih je na nedeljskem tovariškem srečanju demokratov in antifašistov pri Peršmanu ponovil vodja oddelka v ministrstvu dr. Kurt

Wegscheidler. Seveda je s tem vsaj moralno potrjena vloga slovenskega odporniškega gibanja, hkrati pa je dobrodošla provokacija za koroške nacionaliste in Slovencem sovražne kroge.

Glavni govornik dr. Marjan Sturm, predsednik Zveze slovenskih organizacij, je s smiselno vsebino govora berlinskega župana ob nedavnem odhodu ruskih vojakov iz Berlina dokumentiral miselnost sodobne Evrope. Ta je namreč dejal, da je takratna sovjetska armada osvobodila nemški

narod, odprla koncentracijska taborišča in omogočila, da je nemški narod lahko začel graditi bodočnost na demokratičnih načelih. Tako demokratična Evropa ocenjuje protifašistični boj, nekateri krogi pri nas pa gonijo svoje in poskušajo z relativiranjem odpora oprati fašizem. Po neuspehu komunističnega bloka pa je ta tendenca postala še bolj očitna. To se dogaja pri nas v Avstriji, zelo izrazito v sosednji Italiji, v mnogih deželah pa je fenomen fašizma zamenjal šovinistični nacio-

nalizem, ki se poslužuje enakih nasilnih sredstev. V nadaljevanju je Marjan Sturm spregovoril tudi o povezovanju z demokratičnimi silami, kajti le humanizacija politike in javnega mnjenja je lahko ustrezna alternativa šovinizmu in nacionalizmu. V tej zvezi, je dejal, se ZSO prizadeva za alianso demokratičnih sil, za sodelovanje z narodom sosedom, proti izključevanju in torej za konstruktivno mirno sožitje na enakopravnih osnovah.

(Več na 3. strani)

J.R.

Baza koroške VP proti veljakom

V koroški VP je v okviru strankinih predvolitev prišlo do nemajhnega punta baze. Večina strankinih članov, ki so se udeležili izbire kandidatov za prihodnje državnozborske volitve, se je namreč posmežnila v brk deželni centrali in za prvo kandidatko postavilo žensko, Beljačanko in poslanko Edeltraud Gatterer. Na drugo mesto so izvolili bivšega klubskega vodjo stranke v deželnem zboru in župana občine Sornitz, Wurmitzerja, ki je predčasno odstopil predvsem zaradi nesoglasja z deželnim glavarjem in predsednikom deželne stranke Zernattom v zadevi odnosov do Haiderjeve FPÖ. Wurmitzer je bil med prvimi, ki so spoznali nevarnost pakta s svobodnjaki za ljudsko stranko in je v pomenku s pisem teh vrst dejal, da tudi do neslavnega 48-urnega pakta med svobodnjaki in ljudsko stranko ne bi prišlo, če bi on vodil pogajanja. Jasno, da je v strankinem predstvedstvu glasoval proti temu paktu. Šele na tretje mesto, in to je pikica na i, so strankini člani uvrstili Huberta Pirkerja, predsednika koroškega ÖAAB, poslanca v državnem zboru in govornika zvezne stranke v varnostnih zadevah.

W.F.

Preberite:

str. 2 – Frasnelli proti neofašizmu

str. 3 – Zborovanje pri Peršmanu

str. 4 – Zbirka pesmi Andreja Kokota

slovensko prosvetno društvo »bika«
3. rock open-air

**the gang
melpot**

sobota
samstag
9. 7.
1994
20.30

bilčovs
ludmannsdorf
travniki pred šolo
schulwiese
ob vsakem vremenu
bei jeder witterung
vstopnina
eintritt 100,-
predprodaja
vorverkauf 80,-

Zelo dober letni nastop Glasbene šole

Glasbena šola je v šestnajstem letu svojega obstoja pridelala v četrtek, 23. junija, v Kulturnem domu v Šentjakobu svoj redni letni nastop. Koncert je pričelo nekako 40 učencev 3. in 4. r. nauka o glasbi, ki so pod vodstvom letošnje absolventke zborovodske šole Vere Sadjak zapeli Liparjevo „Mi ptičca zapoje“ in Ipavčev „Veseli otrok“. Nato je na kitari, klavirju, kljunasti in prečni flavti, diatonični in kromatični harmoniki, violini, violončelu, trobenti in klarnetu nastopilo 30 učencev iz osmih oddelkov šole. Po splošnem mnenju številne publike in po mnenju učiteljev so letni nastopi iz leta v leto boljši. Čeprav ni bilo slabega glasbenika, bi kljub temu posebej pohvalil že zelo suverena malega pianista Romana Einspielerja, muzikalno pianistko Alenko Oraže in flavtistko Kristino Klemenjak ter zelo dober klavirski duo Boštjan-

Ena na kitari, druga na citrah – sestrici Blažjevi

čič. Andrej Kelich je na diatonični harmoniki razgibal publiko s polko „Skozi Rož“ našega učitelja Hanzija Ogrisa, harmonikar Albert Korenjak je pa v duu z Mario Olip ravnotako odlično odigral ritmični Fox-trott. Simpatično je nastopil duo violini, Smilja Pörtsch in Michael Kassl. Violončelistka Nadja Merkač se je uspešno spoprijela s Prevalovo Sonato, uspešen je bil tudi trio trobent

z Radiš Francija Ogrisa. Pianistka Katja Kernjak uspešno nadaljuje glasbeno tradicijo Kernjakovega rodu, zelo dober je bil tudi trio klarinetov. Vidica Sodja na klavirju in Marko Kassl na harmoniki sta uspešno zaokrožila solistični del koncerta, katerega je zaključil ansambel (prečne flavte, klavir, kitare, in bobni) iz Borovelj, pod vodstvom Romana Verdelja. S priredba-

mi in dobrim ritmičnim (manj pa tonskim) izvajanjem dveh popularnih ameriških skladb so navdušili publiko in dodali še eno skladbo.

Publiko, med katero so bili tudi tajnik NSKS Franc Wendenig s soprogo in namestnik župana občine Šentjakob Johann Obiltschnig, je pozdravil predsednik Glasbene šole Urh Kassl, ki je na kratko opisal letošnje uspešno šolsko leto. Pedagoški vodja prof. Lovro Sodja je podelil harmonikarju Albertu Korenjaku diplomu za 1. nagrado na letošnjem deželnem tekmovanju Koroške in čestital Marku Kasslu, kot prvemu učencu slovenske glasbene šole, ki je zaključil 10. razred na tej šoli in sicer na harmoniki, poleg tega pa še šesti razred klarineta.

Posebne čestitke je prejela tudi njuna učiteljica Majda Golob. Lovro Sodja je ostale mlade glasbenike vzbudil, da vztrajajo na naši šoli, kljub morebitnim krizam, katere bodo s pomočjo učiteljev lažje premagovali.

L.S.

Pogodba med Evropsko unijo (EU) in Avstrijo je slovesno podpisana in zapečatenjena. Kot kameniti gost – kakor v Mozartovi operi Don Giovanni – je avstrijski zvezni predsednik Thomas Klestil opazoval protokolarno proceduro v bivši Sissijski palači na grškem otoku Krfu, ko so kancler Vranitzky, zunanji minister Mockter – že zdaj se mi smilijo učenci zgodovine čez pri-

dr. Francija Zwittera

Podpisana je

hodnjih deset, dvajset let, ki se bodo morali učiti še ta imena – poslanik Scheich in uradnik Stracher s pomembnostno raztegnjenimi obrazi zapisali imena v debelo knjigo, ki naj bi odločala o evropski zgodovini prihodnjih desetletij. Državna sekretarka Brigitte Ederer, kateri domala vsi pripisujejo pomembno in tehtno vlogo pri bruselskih pogajanjih, je prvič socialdemokratka in drugič ženska – torej dva dovoljšna vzroka – se je morala zadovoljiti z vlogo gledalke na stoječem parketu.

Po velikokoličnem podpisovanju – pa tudi že poprej – se je začel volilni boj v Avstriji: ÖVP bi Moka rada prodala kot Figla devetdesetih let, zato ga ne sme zasenčiti socialdemokratka, ki ga je v Bruslju rešila iz zagate zaradi njegovih zdravstvenih problemov; Vranitzky si od zunanjega ministra še veda ne da vzeti svojih zunanje političnih kompetenc, pri tem že raje žrtvuje svojo strankarsko tovarišico. In povrh vsega se začena bahati še zvezni predsednik Klestil („Oblast zahteva kontrolo“) in dan za dnem gnjavi politike vseh strank, zlasti svoje, z ustavopravnimi ekspertizami, ki naj dokažejo, da je pravzaprav on edini upravičeni avstrijski politik, ki lahko podpiše mednarodnopolitične pogodbe.

In prav tu se neha avstrijska notranjepolitična komedija, kdo kdaj kaj podpiše; Klestilu gre za predsedniško republiko (Präsidialrepublik) in veljavna avstrijska avtoritarna ustava daje predsedniku te pravice; v drugi republiki se teh pravic doslej še noben zvezni predsednik ni posluževal – kar ustavopravniki imenujejo razliko med „realno“ in „zapisano ustavo“; samo socialistični predsednik Theodor Körner je v petdesetih letih enkrat izkoristil svojo ustavno moč, ko je preprečil koalicijsko vlado med ljudsko in svobodnjaško stranko, z namigom, da ne dovoljuje vstopa bivših nacistov v avstrijsko vlado.

Dejansko avstrijska ustava, ki je bila v letu 1929 proti volji socialnih demokratov

revidirana in ki je kot taka še danes v veljavi, zveznemu predsedniku moč in oblast, ki jo je mogoče primerjati le še z oblastjo francoskega ali ameriškega predsednika: on imenuje vlado, jo lahko razpušča in razpušča lahko tudi avstrijski parlament; sam pa je skoraj neodstavljen; tako Waldheim kakor tudi njegov naslednik Klestil sta oz. še mižgajeta z uporabo svoje ustavne moči; Waldheim jo iz znanih razlogov ni mogel izkoristiti in tudi Klestilu so zaradi osebnih problemov, ki mu jih v prvi vrsti zamerijo njegovi lastni strankarski prijatelji, vezane roke v tej zadevi.

Zato to ta čas še ni aktualna nevarnost; pri tem predsedniku še ne, toda pravne ekspertize, ki jih naroča, ohranijo svojo veljavnost. In če ne Waldheim in ne Klestil – njun naslednik bo lahko segel v predal s temi ekspertizami in se jih morda poslužil.

Pot v tretjo republiko ne vodi samo preko Haiderja, temveč bi lahko vodila tudi preko častihlepnega novega zveznega predsednika.

Sama ÖVP ne računa z vladnim predsednikom (kanclerjem) po prihodnjih volitvah; z novim zveznim predsednikom pa že.

Dobro se še spominjam doživljanja, ki se mi je vtisnilo v spomin: pred približno osmimi ali devetimi leti sem bil priča enemu zadnjih nastopov bivšega predsednika avstrijskih socialistov Bruna Kreiskega, takrat v zvezi z Waldheimovim volilnim bojem za zvezno predsedstvo. Kreisky je zgodovinsko orisal nastanek avstrijske Kelsenove ustave in njene revizije leta 1929 in tako skiciral tudi možnosti in oblast plebiscitarno izvoljenega zveznega predsednika, če jo le želi izkoristiti. Njegovo predavanje – bil je že težko bolan – se je končalo s tihim, pa vendar pretresljivim glasom: „Seid wachsam, Genossen!“ – „Bodite budni, tovariši!“.

Spektakel na Krfu, ki ni bil samo spektakel, me je spet spomnil na te njegove besede.

Potreben je duhovni upor proti neofašistom

Klubski predsednik južnotirolske zbirne stranke SVP, Hubert Frasnelli, je pretekli torek v Celovcu zahteval duhovni upor in budnost demokratov in humanistov proti vsem pojavom neofašizma, sovraštva, netolerance in nacionalizma. Poudaril je, da sodelovanje neofašistov v vladi Berlusconi ni le italijanski, ampak vseevropski problem.

S tem, da je novi italijanski premier Berlusconi vzel v vlado tudi neofašiste, ki se sedaj skrivajo pod krinko Alleanza nazionale, je prelomil povojni evropski tabu izmejevanja političnih skrajnežev od oblasti. Vrh tega Berlusconi je vlada z argumenti, da je potrebna „harmonizacija med pravosodjem in novo politično realnostjo“ hoče dobiti totalen nadzor nad še neodvisnim sodstvom in s pritiskom na državno televizijo ter časopise tudi kontrolirati javno mnenje.

Po mnenju Frasnelli so od vladne trojice Forza Italia, Alleanza nazionale in Lega nord prav neofašisti edina stranka z jasnimi političnim programom in profilom ter ideološko prekaljenimi kadri. Neofašisti so nadporečno zastopani med uniformiranimi enotami države, to je v vojski, pri karabinjerji v tajnih službah, kar pomeni, da so sedaj zasidrani tudi v realni oblasti in s tem njihova politična navzočnost dobiva nove razsežnosti. Svojih nevarnih zunanje in notranjepolitičnih načrtov niti ne skrivajo.

Dr. Hubert Frasnelli

Tako zahtevajo revizijo ustave iz leta 1945, osimskih sporazumov in pa maastrichtske pogodbe oziroma spremembo EU v strogo centralistično zvezo ter seveda spremembo določil južnotirolskega paketa, se-

veda v škodo Južnih Tirolcev. Dan vojne napovedi Italije avstroogrski monarhiji leta 1915 pa naj bi bil novi državni praznik Italije.

Do nasilne spremembe meja s Slovenijo in Hrvaško zaradi Istre in Dalmacije in tudi južnotirolskega paketa po mnenju klubskega vodje zaradi evropskih varnostnih mehanizmov ne bo prišlo, možna pa je postopno izvotljevanje paketa in revizija osimskih sporazumov. Neofašisti danes ne nastopajo več v črnih srajcah, ampak v ekskluzivnih Armanijevih oblekah.

Frasnelli je na kratko zavzel stališče tudi do evropske oz. avstrijske manjšinske politike in izjavil, da njegova stranka brezpogojno podpira zahtevo po posebnem slovenskem parlamentu na Koroškem in zastopstvu koroških Slovencev v deželnem zboru. V tem vprašanju naj bi koroške stranke pri spremembi volilnega zakona bile velikodušne. Predstavil je tudi predlog evropskega manjšinskega prava in kot model nacionalnega sožitja navedel prostor Alpe-Jadran in Trentino-Tirol. Potrdil je, da se Južni Tirolci pravici samoodločbe niso odrekli in da bojo trenutek njene veljavnosti sami določili.

Franc Wakounig

Srečanje v Selah in Globasnici

Dr. Heide Schmidt in dr. Vladimir Topler v družbi selskega župana E. Wasnerja, podžupana N. Olipa ter slovenskih obmejnih županov in župana Savodenj

Med obiskom na Koroškem je tretja predsednica avstrijskega državnega zbora dr. Heide Schmidt obiskala v torek tudi koroško „evropsko metropolo“ Sele in se tam srečala z domačimi politiki, obmejnimi slovenskimi župani in podpredsednikom slovenskega državnega zbora dr. Vladimirjem Toplerjem, ki se je spet zahvaljeval Avstriji za vso njeno podporo Sloveniji. Tudi pred zastopniki medijev v Globasnici, kjer je zvečer sodelovala pri diskusiji o Evropi regij in o kulturni raznolikosti, je Schmidtova podprla idejo o evropskem manjšinskem pravu in zahtevala spremembo ko-

roškega volilnega zakona brez procentnih ali številčnih ovir. Po njenem mnenju naj bi bil 37. sedež v koroškem deželnem zboru virilni mandat kot določen za zastopnika koroških Slovencev, ideje o narodnostni zbornici pa ni podprla, ker da vodi v geto in s tem v nacionalizem. Topler je zagovarjal slovensko manjšinsko ureditev in pristavil željo Slovenije po skorajšnjem včlanjenju v EU. Na vprašanje, kakšne izboljšave si želi za koroške Slovence, pa je navedel le zastopstvo v deželnem zboru in o tozadevnih izjavah Schmidtove dobesedno dejal: „Obljubila je, da bo našo pod-

poro, ki jo že sama podpira, vsestransko podprla“. Zastopnik Jadranke Sturm-Kocjan, predsednice zunanje politične parlamentarne komisije, poslanec Tonč Partljič je vse koroške Slovence, ki niso podprli tako imenovanega temeljnega glasovanja preteklo jesen, podcenjujoče imenoval „tisti slovenski subjekti“ in zelo grobo zahteval poenotenje organizacijskih struktur manjšine. Ni pa povedal, kako naj to poteka brez dialoga, brez novih travm in v vzdušju odtrganja drugače mislečih, torej bistvenega dela narodne skupnosti.

w.f.

Peršmanovina – spomin in opomin!

V nedeljo proti drugi uri popoldne so se proti Peršmanovi domačiji v Podpeci nad Železno Kaplo pomikale kolone udeležencev, večinoma starejših borcev, med njimi pa ni manjkalo (razveseljivo!) tudi mladih demokratov in antifašistov. Za soparen in zelo vroč dan kar presenetljivo velika množica. Stiski rok, pogovori, vprašanja po zdravju – kakor vedno ob takih srečanjih. Nekoliko tudi preštevanja.

Zveza koroških partizanov je tudi letos priredila srečanje demokratov in antifašistov. Nov naslov prireditve nagovarja tudi nove obiskovalce. Antifašistov in demokratov pa je na srečo še nekaj. Predvsem na slovenski t. im. levici, desnica, ki pa se ima za najbolj demokratično, pa se takih srečanj skoraj dosledno izogiba. Je pač tako.

Program pred nekdanjim moriščem pri Peršmanu so začeli borci s polaganjem vencev pred spomenikom žrtvam in vsem brcem za svobodo.

Predsednik Zveze koroških partizanov Janez Wutte-Luc je v uvodnem nagovoru orisal razvoj uporniškega gibanja na Koroškem, ki se je razmahnilo po nasilni izselitvi koroških Slovencev v letu 1942, nase vezalo prek 10.000 nemških vojakov, ki bi bili Hitlerju še kako potrebni na drugih frontah. Opisal je tudi šikaniranje povojnih nacionalsocialistov in blatenje antifašističnega boja. Recitatorji iz Železne Kaple so v besedilu predstavili pomor pri Peršmanu, k temu pa se je prav prilegla ubrano zapeta pesem „Na oknu glej“ mešanega zbora SPD „Danica“.

Po pogovoru predsednika ZSO dr. Marajna Sturma (o njem več na 1. strani) je v programskem delu srečanja udeležence pozdravila še predstavica Republiškega odbora ZZB Ela Ulrih-Atena, sama borka na Koroškem, Janez Kocijančič, predsednik Združene liste socialdemokratov Slovenije, pa je dejal, da nihče

ne more prevrednotiti zgodovine, kajti obstajajo dokazi, ki današnji generaciji pripovedujejo resnico o včeraj. Recitator Tonči Schlapper je občuteno recital Borovo pesem o partizani Nini, nemurni Lojze Eržen z Jezerskega pa partizansko O, hoste... Največ pozornosti in odobravanja pa je sprožil govor dr. Kurta Wegscheidlerja, vodje oddelka v zveznem ministrstvu za socialo na Dunaju. (Izvirke njegovih misli objavljamo v okviru.)

Z izraženim zadovoljstvom nad prireditvijo, izrečenimi vzpodbudnimi besedami, nad sodelovanjem SPD Danica in drugih nastopajočih je uradni del srečanja zaključil podpredsednik ZKP, domačin Peter Kuchar.

Kapelski aktivisti so za srečanje pripravili odlično golaž in osvežilne pijače in tako je prireditev izvenela v prijetni družabnosti.

Jože Rovšek

Zbrana množica pred Peršmanovo domačijo

Septembra v novih prostorih

Boroveljska posojilnica z novim vodstvom

Pod novim pomlajenim vodstvom bo odslej delovala Posojilnica Bank Borovlje: Na rednem občnem zboru v petek, 24. junija 1994, pri Cingelcu na Trati je namreč zaslužni predsednik upravnega odbora Janko Ojcl oddal to funkcijo, za njegovega naslednika so člani soglasno izvolili dr. Franca Wuttija, zdravnika v Borovljah. Novi predsednik nadzornega odbora je Melhijor Verdel iz Doli pri Borovljah, nasledil je Valentina Goričnika iz Glinj.

Kot njeno trenutno delovanje je tudi občni zbor boroveljske Posojilnice Bank bil v znamenju gradnje in skorajšnje otvoritve novega bančnega posloja na glavnem trgu 16 (bivši Scholzev areal). Gradbena dela naj bi bila zaključena to poletje, septembra pa bojo prostori slovesno predani njihovu namenu. Nakupni in gradbeni stroški za novi sedež banke bojo znašali okoli 23 milijonov šilingov.

Posojilnica Bank-Borovlje je preteklo poslovno leto zaključila z uspehom, čeprav je tik pod poslovnim poprečjem drugih posojilnic.

Bilančna vsota znaša 425 milijonov šilingov in je s tem za 6 odstotkov višja od leta 1992 (407 mio šil.), letni promet znaša 4 milijarde in čisti dobiček 140.000 šilingov.

Iz poročila višjega revizorja

Franca Krištofa je bilo razvidno, da so predvsem menjalniški posli zelo nazadovali, kar je posledica gospodarskih in političnih sprememb v Sloveniji.

Skupinska slika z damo: predsednik NO Melhijor Verdel, poslovodji Franc Kelih in Traudi Kraxner, častni predsednik Janko Ojcl, dir. Joza Habernik in predsednik UO dr. Franc Wutti

ji. Hranilne vloge so v skupnem seštevku narasle za 4,9 odstotka na 400 milijonov, izposojila pa za 17,9 odstotka. Okrepiti bo treba razmerje med izposojili in naložbami, vsekakor pa bo tudi zaradi gradnje novega bančnega centra treba zvišati izposojila in s tem dodatno okrepiti uspeh.

Vsekakor je PoBo v preteklem letu dosegla predvideni

Es sind viele Opfer für die Freiheit Österreichs und die Freiheit der anderen Völker Europas gebracht worden. Noch bevor der sogenannte längste Tag in der Normandie anbrach, war bereits die Riesenfront der Roten Armee ein und ein halbes Jahr im Vormarsch und auch Nordafrika und der Süden Europas war schon vom Faschismus befreit.

Wenn man aber aus Millionen namenloser Helden eine Gruppe besonders herausheben wollte, dann würde meine Wahl auf die fallen, die ohne staatliche Pflicht alles aufgaben, was Menschen glücklich macht: ihre Familie, ihr Heim, ja vielleicht auch Freunde, denen der Schritt in den Widerstand nicht möglich war. Und die dies alles lediglich aus einem Wunsch heraus aufgaben, dem Wunsch, den Nationalismus zu zerschlagen und die Freiheit wiederzugewinnen.

Meine Wahl würde daher auf das Millionenheer der Partisanen fallen, jenes Millionenheer, von dem viele von ihnen die österreichische Abteilung darstellten! Sie haben bereits für Österreich gekämpft, als dieses Österreich noch gar nicht existierte. Sie sind daher mit Recht auch als die ersten Waffenträger und Wegbereiter den neuen Republik anzusehen und anzuerkennen.

Ihr längster Tag hat schon lange vor jenem Juni in der Normandie begonnen und er hat für sie – wie für alle Demokraten – auch nicht 1945 sein Ende gefunden. Es ist dies die große Lehre aus der Zeit des Faschismus: Wo immer rechtsextreme Tendenzen aufleben, müssen ihnen die demokratischen Kräfte geschlossen entgegentreten.

Dr. Kurt Wegscheidler

Zu Ihnen muß ich sicher kein Wort der Ermunterung sagen. Sie haben damals in der schlimmsten Zeit der Unterdrückung, der jahrelangen Knechtung Ihre Hoffnung und Ihren Glauben an eine Zukunft in Freiheit nicht aufgegeben und sich mit Ihrem Leben dafür eingesetzt. Sie werden daher auch heute nicht wankend werden. Aber für die jungen Generationen werden Sie immer ein Vorbild von unschätzbbarer Bedeutung sein. Und wenn der eine oder andere von uns Jüngeren einmal meint, daß ihm ein Engagement für die demokratischen Errungenschaften vielleicht ein zu großes Opfer abfordert, dann mag er nur einmal hierher nach Südkärnten kommen. Er wird dann vielleicht einem oder einer begegnen, die viel mehr als er für Österreich geopfert haben!

Bundesminister Josef Hesoun hat es in seinem Schreiben an Sie folgendermaßen ausgedrückt:

„Den slowenischen Freiheitskämpfern in Kärnten gebührt der Dank der Republik für ihren Einsatz in jener schweren Zeit der deutschen Besetzung, der schließlich mit zur Befreiung Österreichs geführt hat. Es gebührt ihnen aber auch die Anerkennung dafür, daß sie die Tradition des Widerstandskampfes fortleben lassen und so einen wertvollen Beitrag zur österreichischen Identität leisten.“

poslovni uspeh. Njén pomen, ne samo za regionalni gospodarski, kulturni in tudi športni razvoj, ampak tudi za slovensko koroško zadružništvo, potrjuje tudi dejstvo, da prispeva kar 21 odstotkov k skupni bilančni vsoti vseh naših posojilnic in je s tem za pliberško posojilnico na drugem mestu. Tendenca gre navzgor.

Izvolitev novega upravnega in nadzornega odbora je bila soglasna:

Upravni odbor:

predsednik: dr. Franc Wutti, podpredsednik: Mirko Kunčič; odborniki: Hanzej Čertov, Hanzi Millonig, mag. Peter Waldhauser, Hannes Schaschl, Lenc Čertov, Lori Müller, Traudi Kraxner in Franc Kelih.

Nadzorni odbor:

predsednik: Melhijor Verdel; podpredsednik: Hanzi Oraže; odborniki: Andrej Kunčič,

Valnetin Goričnik, Miha Hafner in Hubert Ogris.

Za častnega predsednika Posojilnice Bank Borovlje je bil soglasno izvoljen Janko Ojcl. Kot je njegov naslednik dr. Wutti v svoji in zahvali poudaril, je Janko Ojcl že od leta 1939 član zadružništva, od l. 1949 pa v raznih funkcijah. Prvič je bil predsednik boroveljske posojilnice v letih 1974-1979. Zaradi izkušenj in človeških vrlin je bil v času težav, v katere je takrat posojilnica zdrknila, leta 1986 ponovno izvoljen za predsednika. Z modrim in preudarnim vodenjem in v sodelovanju z ostalimi odborniki in s poslovodstvom mu je uspelo posojilnico postaviti na nove trdne temelje.

Šentjanški tamburaši so občni zbor posojilnice olepšali in zaokvirili s svojim kvalitetnim nastopom.

Franc Wakounig

Zveza slovenskih žena, Krožek žena iz Železne Kaple, Frauenrunde Eisenkappel in Fara Železna Kapla

vabijo na dobrodelni koncert sakralnih in klasičnih pesmi

Poje mezzosopranistka Sabira Hajdarević, na orglah in flavti jo spremljata Marija in Ada Holcar
v soboto, 9. julija 1994, v farni cerkvi v Železni Kapli po dvojezični maši ob 18. uri
Prostovoljni prispevki so namenjeni za pomoč otrokom beguncem iz Bosne in Hercegovine

Ponovitev koncerta Sabire Hajdarević
bo v nedeljo, 10. julija, ob 10. uri v farni cerkvi v Šentilju
Namen koncerta isti.

Medkulturne počitnice v Droboljah na Baškem jezeru

„Kärntner Kinderfreunde“, Slovenska prosvetna zveza in Zveza prijateljev mladine-Ljubljana center tudi letos nudijo dvojezične počitnice v Droboljah ob Baškem jezeru.

Termin: 30. 7. – 12. 8. 1994
Cena: 3.480,-

(možno je dobiti podporo bolniške blagajne, ki znaša pribl. 100 šil. na dan)

Prijavite se čimprej pri Slovenski prosvetni zvezi, kjer boste dobili vse podrobne informacije (tel. 0463/514300-13 ali 22).

Medkulturne počitnice 1994 v Piranu

„Kärntner Kinderfreunde“ in Slovenska prosvetna zveza letos nudita otrokom iz Koroške poseben počitniški program v Piranu na slovenski obali. Otroci lahko izbirajo v skladu s svojimi interesi in nagnjenji.

Za otroke bodo skrbeli sodelavci in sodelavke „Kärntner Kinderfreunde“ in Slovenske prosvetne zveze, ki se bodo za svoje naloge pripravili na posebej v ta namen pripravljenem dvodnevem vzgojnem seminarju.

Termin: 12. 7. – 26. 7. 1994

Starost: 9 – 15 let

cena: 4.500,- (za člane slovenskih prosvetnih društev)

Podpore: Možnost je dobiti podporo bolniške blagajne, ki znaša približno 100 šil. na dan.

Storitve: V ceni je prevoz z avtobusom, polni penzion, program, oskrba in zavarovanje.

prijava: Prijavite se lahko takoj pri Slovenski prosvetni zvezi (tel. 0463/514300-20), kjer boste prejeli tudi prijavnico in jo poslali na naslov Kärntner Kinderfreunde, 9020 Klagenfurt/Celovec, Bahnhofstr. 44.

Prosimo za pravočasne prijave (po možnosti takoj!), število udeležencev v počitniškem domu je omejeno.

Slovenska prosvetna zveza

Pedagoški inštitut, Inštitut za šolsko in socialno pedagoško celovške univerze in Mreža za interkulturalni razvoj

prirejajo intenzivni seminar za dvojezične učitelje

Dvojezično alfabeticiranje

Nova spoznanja in novi metodični pristopi

v kulturnem domu SPD Borovlje pri Cingelcu na Trati, v petek, 8. 6. '94, od 8. do 20. ure in v soboto, 9. 6. '94, od 9. do 12. in od 14. do 18. ure

Referentka: Edeltraud Karayoli/Berlin

Namen seminarja je na osnovi novih pedagoških in lingvističnih izkušenj izdelati primere koordiniranega dvojezičnega alfabeticiranja za koroške razmere.

Dvojezične učitelje pozivamo, naj izkoristijo to enkratno priložnost nadaljnje izobraževanja.

Odkrivanje dolgo odrinjenega

„Pozabljena moderna“ je naziv razstave v celovški mestni hiši, v celoti namenjeni pozabljenemu oz. odrinjenemu slikarju Karlu Steinerju. Umetnik, ki ga danes povsem upravičeno prištevajo med najvidnejše in avtentične predstavnike avstrijske moderne, je zaradi svoje neupogljivosti, izrazite osebnosti in zaradi svojega zavestnega in odločnega antifašizma oz. antitotalitarizma doživel usodo številnih pokončnih avstrijskih duhov: odrinjen je bil v nič, v pozabo in s tem je nehal eksistirati kot umetnik, kot vest in glas vpajočega. Šele leta po njegovi smrti 1. julija 1981 v gradu Blanc pri Brestu v Bretagni ga avstrijska umetniška družina, muzeji, razstave in galerije spet odkrivajo in mu vračajo tisto mesto v avstrijski umetnostni zgodovini, ki mu je vselej pristajalo: namreč sam vrh moderne.

mijo in že kmalu, predvsem v Franciji, sodeloval na umetniških simpozijih. Poleg tega se je zelo uspešno ukvarjal z uporabno in reklamno grafiko

nikov in s svojimi grafiti in predlogi olepšal številna poslopja na Dunaju in tudi v Neunkirchnu. L.1979 se je Karl Steiner preselil v Francijo, kjer je po dveh letih umrl.

Sin Bertram K. Steiner pred deli očeta

Karl Steiner se je rodil leta 1902 v Neunkirchnu v Nižji Avstriji in se tam izučil za ključavničarja. Doraščal je v delavski družini, v kateri je bila dobra knjiga samoumeven del vsakdana in s tem podlaga izobrazbi in duhovnemu razvoju. Knjige so bile stopnice, po katerih je ušel usodi številnih proletarskih otrok, namreč neukosti in vklenjenosti v ojesa težaškega dela. Kot 22-leten se je vpisal na umetniško akade-

ter z modo.

Steiner je kmalu zaslovel, z anšlusom in s prihodom nacistov na oblast pa se je začel njegov osebni in socialni križev pot. Dobil je prepoved ustvarjanja, za umetnika brezdvomno najhujšo kazen, in bil leta 1944 obsojen na suženjsko kopanje obrambnih jarkov v okolici Dunaja. V bistvu ga je le prihod Rdeče armade rešil gotove smrti. Po osvoboditvi je Steiner oblikoval vrsto spome-

Da Karl Steiner tudi danes pomeni ločnico duhov, je pokazala otvoritev razstave prejšnji teden. Prišli so slikarji, pisatelji, pevci, žurnalisti, pač osebe, ki jim je kultura resnično srčna stvar, manjkala pa je tista celovška jarogospodna smetana, ki o sebi meni, da je višek stvarstva.

S to zvrstjo pa Karl Steiner že svoje dni ni vedel kaj početi. Razstava je odprta do 31. avgusta 1994.

wafra

Bralne značke – spodbuda k branju

Prejšnji teden so otroci, ki radi berejo, spet dobili bralne značke in za darilo seveda knjige. Akcija bralnih značk je postala tudi na Koroškem pomembna in nepogrešljiva, mladini približuje tiskano besedo in da branje ni nenačrtno, za to skrbijo mentorice (mentorjev letos ni bilo).

Kakor je akcija hvalevredna in njen vodja iz Slovenije Jože Zupan zavzet zabralno kulturo, pa ne morem mimo tega, da ne bi izrekla kritike na program, ki je spremljal prireditve. Medtem ko je ena največjih slovenskih dramskih igralk, lanska Prešernova nagrajenka Milena Zupančič,

znala pritegniti mladino z branjem, pa je bil skoraj enourni glasbeni program srednje glasbene šole iz Slovenije za otroke več kot neprimeren. Sumim, da je nekdo (kdo, ne vem) izkoristil priložnost in „priskrbel“ sicer dobrim glasbenikom možnost nastopa ... Kaj bolj zabavnega, kar je povezano s knjigo, bi bilo bolj na mestu, tako rekoč za nagrado otrokom. Tako pa so bolj ali manj dokazovali svojo dobro vzgojo in zdržali do konca. Ob tem ne oporekam kvaliteti klasičnega programa, a potrebno je več občutka za mlado publiko!

S.W.

Pridni bralci so si zaslužili nagrade

98. Rock ob meji Open air

Na dvorišču Mohorjeve je pretekli petek, 23. junija, Koroška dijaška zveza organizirala 98. Rock ob meji. Zbrala se je velika množica mladih in malo starejših obiskovalcev.

Poslušalci so navdušeno prisluhnili skupinam Deaf and Dumb iz Celovca, ki po mojem niso bili uspešni, 4 Problems iz Celovca, ki so mlade zelo navdušili in simpatično predstavili rock, Lili put, put, iz Maribora, ki je izvajal zelo trdi rock, in skupino Ego Multifunktion iz Ljubljane. Nastopili sta tudi Funeral March z Raven na Koroškem in pa Skunky Bastards z Dunaja. Za zaključek koncerta pa je nastopila skupina Laufer iz Zagreba, ki je bila višek tega večera. Simpatični pevci in igralci so privabili mladino na oder. Izvajali so samo hrvaške skladbe in pesmi.

Nekatere od teh skupin so igrale tudi satanične pesmi. Zato še nekaj besed o tej zvrsti: ta v pesmih preveč vpliva na človekovo podzvest. Zaradi te glasbe je že veliko mladih storilo samomor. Mislim, da naj bi bili satanični komadi, če so že dovoljeni, krajši. Vpitje v pesmih satanizma normalen človek ne zdrži dolgo.

Točno ob deseti uri so morale skupine svoje igranje končati. To pa je bilo zelo škoda, ker se je ob devetih vzdušje šele prav začelo. Pokrovitelj tega rock koncerta je bil Dr. Kurt Ostbahn.

M.R.

ŠIRITE SLOVENSKI VESTNIK

Še 30. 6., 1. in 2. 7. julija, vselej ob 20.00, si lahko ogledate novo predstavo „Der Stiefel und sein Socken“ avtorja Herberta Achternbuscha, ki jo uprizarja „Klagenfurter ensemble“ v gledališču na Südbahngürtel 24 v Celovcu. Z občudovanja vredno natančnostjo je režiser Hans-Jürgen Theiss postavil na oder dialog nekoliko starejšega para in spretno uporabil suverenost Angele Aretz, ki igra družico pesnika (Uwe Ohnesorge), ki je bil napisal eno samo pesem. Aretzova skrbi za dinamiko, humor in duha predstave.

Likovna kolonija v Vuzenici

Slovenska prosvetna zveza tudi letos skupaj z Zvezo kulturnih organizacij Slovenije prireja likovno kolonijo, ki bo od

**21. do 28. avgusta 1994 v Vuzenici
za otroke od 10. do 15. leta.**

Ves teden bodo otroci ustvarjali skupaj s priznanimi umetniki, vključena pa so tudi družabna srečanja in ekskurzije. Prijave sprejema Slovenska prosvetna zveza, 9020 Celovec, Tarviserstr. 16, tel. 0463/514300-13, 21, 22.

Jezik je duša

Janko Messner

Je res možno ohraniti slovenščino?

Komentatorka H. S. 20. 5. t. 1. v Našem tedniku pravi, da jè, jaz pa sem že najmanj desetkrat zapisal, da ni, ker je na Koroškem – lepo po domače – ali m o g o č e ali pa n e m o g o č e. Zakaj le ta preprosta resnica pišočim v naši javnosti ne gre pa ne gre v glavo? Zato, ker niso povezani s svojim ljudstvom in njegovim jezikom. Počasi pa bojo s svojim opipanim tedenskonovinarskim izrazoslovjem tudi še zadnje bralce iz tega ljudstva pokvarili. Prav tako sem ponovno razlagal in razložil pomen in nesmisel 'pogojev'. Takole je zapisala: „Na južnem Koroškem imajo otroci najboljše pogoje, da se naučijo dva jezika.“

Pogoj, pravi Janez Gradišnik, je nekaj, kar mora biti uresničeno, da se lahko izpolni nekaj drugega. In navaja za takšno pravilno rabo tale primer: Službo je dobil s pogojem, da ne bo zamujal. Tako bi tudi o komentatorki lahko zapisali: Službo slovenske novinarke bi morala dobiti šele s pogojem, da bo skrbno pretresla vsak stavek, preden ga bo zapisala, kajti Slovenski pravopis na straneh 605/606 nedoumno prepoveduje rabo 'pogojev' v pomenu razmer, o količinah in možnostih. Tudi za Nemce veljajo ista pravila, saj pravi Brecht „doch die Verhältnisse, die sind nicht so“, ne pa: die Bedingungen. Slabi delovni pogoji so pravilno slovensko slabe delovne razmere, težki življenjski pogoji pa težke življenjske razmere. V takšnih pogojih ni možno ohraniti slovenščine se reče po slovensko: v takšnih okoliščinah, v takšnih razmerah ni mogoče ohraniti slovenščine.

Dalje pravi: Pot do tega, da otrok enakovredno obvlada oba jezika, je naporna in 'zgleda', da je to v mešanih zakonih bolj izjema kakor pravilo. Ta nemarni 'zgleda' je čist nemščizem: es sieht aus, es schaut aus... Slovenski pravopis priporoča za frazo izgleda, da bo dež celo vrsto izrazov: k a ž e, p o d o b a j e, v i d e t i j e, z d i s e, da bo dež! Torej naj si novinarka izbere po mili volji enega izmed teh izrazov, na primer kakor (vse) k a ž e, je to v mešanih zakonih...

Praznik lužiskosrbske poezije V Lužicah izšla zbirka pesmi Andreja Kokota

Lužiskosrbska narodna skupnost, ki živi v vzhodnem delu Nemčije, tudi po združitvi obeh Nemčij skuša ohraniti svoj jezik in kulturo. Toda politični prevrat, ki je za prebivalce bivše vzhodne Nemčije pomenil veliko spremembo, za Lužiske Srbe, kar zadeva njihove narodnostne pravice, ni bil korak v smer napredka. Kar je bilo prej določeno od centralnega državnega vodstva, danes v marsičem ne velja več. Lužiški Srbi se morajo še bolj boriti za svoje narodnostne pravice, zlasti za finančno podporo, ki je za obstanek narodne manjšine življenjsko pomembna.

K poslabšanju položaja Lužiskih Srbov doprinaša tudi dejstvo, da jih je združitve „razdelila“ v dve deželi (Saško in Brandenburško), ki vsaka po svoje tolmačita in obravnava problem manjšine. Kar velja za Srbe na Brandenburškem, ne velja za tiste na Saškem ali obratno. Poleg tega se v teh deželah borijo z veliko brezposelnostjo, ki zajema tudi predele, kjer živijo Lužiški Srbi. Taka situacija pa – to poznamo tudi iz naših razmer – pospešuje asimilacijo. Poleg slabih socialnih razmer se morajo boriti še proti oženju njihovega življenjskega prostora, kajti tam so ogromna nahajališča rjavega premoga. Kopanje tega pa ne povzroča le hudih ekoloških problemov, za Lužiske Srbe to pomeni tudi odstranjevanje njihovih vasi in s tem njihovega jezika in kulture. Naj v ilustracijo navedemo podatek, da je bilo v zadnjem stoletju zaradi kopanja premoga porušenih 79 lužiskosrbskih vasi, kar pomeni tudi izgubo tisočev rojakov, ki so se v novih okoliščinah hitro asimilirali. S kopanjem premoga nadaljujejo tudi v združeni Nemčiji, kar povzroča hude politične konflikte. K temu je treba še dodati, da so Lužiški Srbi razdeljeni na dve jezikovni in dve konfe-

sionalni skupini. Dodatne probleme pa jim povzročajo nove strankarske formacije, ki imajo tudi, kar zadeva manjšinsko vprašanje, različna stališča.

Toda kljub orisani skoraj neizgledni situaciji, Lužiški Srbi razvijajo svojo kulturo. Posebno pozornost posvečajo kulturi svojega jezika. Zelo častijo in so ponosni na svoje be-

so prevedli in prebrali tudi ostali udeleženci iz Poljske, Češke in Slovaške. Poleg branja del Fobowa in Roche so o njunem delu in prispevku k lužiški književnosti spregovorili znani literarni zgodovinarji. Prireditve so popestrili z nastopi pevskih, glasbenih in folklornih ansamblov.

Letošnji praznik lužiske poezije pa je bil tudi osebni praznik našega pesnika Andreja Kokota. Založba Domovina je namreč javnosti predstavila in Kokotu izročila zbirko njegovih pesmi, ki jih je v lužiško srbsčino prevedel Jurij Koch. V knjigi gre za izbor Kokotovih pesmi, ki govorijo o naši narodni stiski, o pesnikovi ljubezni do materinega jezika ter iz njegove ljubezenske lirike. Kot je povedal prevajalec Jurij Koch, je do zbirke prišlo na osnovi dolgoletnih stikov med koroškimi in lužiskimi pisatelji ter skupne usode – biti narodna manjšina. Jurij Koch je v besedi Kokotovim pesmim na pot zapisal:

„Zakaj sem pesmi Andreja Kokota prevedel v srbski jezik? Andrej Kokot je prvi koroški Slovenec, ki sem ga spoznal. Ljudstvo, iz katerega izhaja in katerega bodočnost ga skrbi, ima z mojim, iz katerega izhajam jaz, za katerega bodočnost skrbi tudi mene, mnogo skupnega. Andrej je v mojih letih, njegovo politično gledanje je podobno mojemu. Andrejevega starejšega brata je SS v koncentracijskem taborišču Mauthausen obesila, jaz vem iz zadnjih dni vojne v Horke, kaj lahko povzroči sovraštvo med ljudmi. Oba želiva ohraniti, kar sva odnesla od doma, in oba sva v stanju jeziti se na lastne ljudi.“

Sedaj, ko vsak lahko gre v Avstrijo na dopust, ne zadočuje vedeti, da se Klagenfurtu po slovensko reče Celovec. Če želiš pogledati v dušo malega ljudstva, potem poglej v poezijo njegovih pensikov!

Naslov zbirke: *Nebo bledih sanj*

sedne ustvarjalce. V spomin na svoje pesnike in pisatelje Združenje lužiskosrbskih pisateljev vsako leto, tokrat že 16. po vrsti, priredi Praznik srbske poezije. Letos so se spomnili besednih umetnikov Fryca Fobowa in Fryca Roche. Praznik je potekal v času od 16. do 18. junija v Turnowu, Turjeju in Šejnejdu v nižjih Lužicah. Poleg domačih pesnikov so k sodelovanju tudi tokrat povabili pesnike in pesnice iz drugih dežel in s tem prazniku lužiske poezije dali mednarodni okvir. Letos je v Lužicah sodeloval tudi koroški pesnik Andrej Kokot z branjem svojih pesmi ter slovenskega prevoda pesnitve „Moj Turje“, ki jo je napisal pesnik Fryca Roche; ta v svoji pesmi izraža ljubezen do rojstnega kraja ter zvestobo do rodne grude. Njegovo pesnitev

Čar pravoslavne glasbe

Trije moški zbori, in sicer „Folte Hartman“ iz Pliberka, „Valentin Polanšek“ z Obirskega in moški zbor SPD „Borovlje“ so se odločili za izvedbo pravoslavne maše po liturgiji

Janeza Zlatoustaja in v uniatskerm ritu. Nekaj skladb je še iz časa kijevskega dvora, ostale pa so delo velikih ruskih glasbenikov, na primer Čajkovskega in Rimskega-Korsakova. Po

besedah zborovodij Boža Hartmana in Romana Verdela bo premierno bogoslužje predvidoma v začetku decembra letos. Predviden je tudi nastop na Dunaju.

Zbori na sobotni skupni vaji v Šentprimozu

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Četrtek, 30. 6. 19.00	v Kulturnem domu v Dobri vasi	Redni občni zbor Posojilnice-Bank Podjuna	
Petek, 1. 7. 20.00	pri Cingelcu na Trati pri Borovljah	A. T. Linhart: Županova Micej ; gostuje Oder 73 iz Pilberka	SPD „Borovlje“
Petek, 1. 7. 20.00	v kulturnem domu v Dobri vasi	Koncert ob slovesu pevovodje Marjana Berložnika ; nast.: MePZ „Srce“ in Mladinski zbor z Raven na Kor.	SPD „Srce“
Sobota, 2. 7. 20.30	v humški cerkvi pri Rožku	Koncert Silke Ronjak in Kristijana Filipiča (prečni flauti)	KD Peter Markovič
Sobota, 2. 7. 20.45	na dvorišču pliberškega gradu	Slavostni koncert MePZ „ Podjuna Pliberk “ ob dvajsetletnici	MePZ „Podjuna“
Nedelja, 3. 7. 10.00	v Mladinskem domu v Celovcu Mikschallee	Jubilejni občni zbor ob 30-letnici Kluba prijateljev lova	Klub prijateljev lova
Nedelja, 3. 7. 7.30	izpored gostilne Riepl v Podpeci	Pohod na Peco	SPD „Zarja“
Nedelja, 3. 7. 15.00	pri farnem domu v Selah	Selsko žegnanje s kulturnim programom (Slovenski oktet); po 18.00 igra ans. „Igor in Zlati zvoki“; v ponedeljek, 4. 7. ob 20.00 igra ans. „Obzorje“	
Torek, 5. 7. 16.30	v Mladinskem domu v Celovcu Mikschallee 4	Svinjski pastir – lutkovna predstava ABCČ; mentorstvo Vaska Trobec, glasba Aleš Žepič	ABCČ
Sreda, 6. 7.	v Mohorjevi v Celovcu	100 let Mohorjeve hiše v Celovcu 9.30 šolarska maša s škofom Kapelarijem, 10.30 Polde Bibič predvaja zgodbo Krpana, 11.30 proslava 100-letnice in podelitev Slomškovi nagrad, 19.30 open air koncert	Mohorjeva
Sreda, 6. 7. 19.30	vrt Mohorjevega doma v Celovcu	Koncert „ Wiener Tschuschenkapelle “ prireditelj ob 100-letnici Mohorjeve hiše v Celovcu	Mohorjeva
Sobota, 9. 7. 20.00	v telovadnici ljudske šole v Škofičah	Kulturni večer sod.: MePZ „Danica“, Smrtnikovi fantje, MGVSchieffling, Kvartet Rož	SPD Edinost
Sobota, 9. 7. 20.30	pred občinskim kopališčem v Železni Kapli	Poletna noč igrajo Fantje treh dolin	SPD „Zarja“
Sobota, 9. 7. 20.30	gostilna Picej-Tedi na Zg. Žamanjah	Tradicionalno kresovanje ; gostuje TRIO iz Kamnika	SPD „Vinko Poljanec“
Sobota, 9. 7. 20.30	na Zg. Rutah pri Kučniku (na prostem)	Felix Mitterer: „ Munde “; režija Nuži Wieser; nastopa igralska skupina SPD Radiše	SPD „Radiše“
Sobota, 9. 7. 20.30	v lji. šoli v Žitari vasi	Večer slovenske pesmi in folklorne ; nast.: MoPZ Atomske toplice, Mlad. PZ s Prevalj, folkl. skupina in MoPZ „Trta“	SPD „Trta“
Sobota, 9. 7. 20.30	na travniku pred šolo v Bilčovsu	3. rock open air „The Gang Melpot“ ; vstopnina 100 šil., predp. 80 šil.	SPD „Bilka“
Nedelja, 10. 7. 20.00	v farnem domu v Selah	Miroslav Košuta: „ Štirje fantje muzikantje “; režija Franci Končan, nastopa mladinska gledališka skupina KPD Sele	KPD Sele
Nedelja, 10. 7. 14.00	v Kulturnem domu na Radišah	Prireditelj ob zaključku delovne sezone; sod.: MePZ KUD „Ivan Novak Očka“ iz Tacna (Slovenija)	SPD „Radiše“
Nedelja, 17. 7. 9.00		Pohod na Komelj ; zbirno mesto pri Apovniku ob 9. uri, pri Pistotniku ob 11. uri, ob 13. uri svečanost pri spomeniku	ZKP, SPD „Edinost“
od 25. do 30. 7.	v Mladinskem centru na Rebrci	Teden mladih umetnikov za otroke od 6. do 12. leta	

Kučan in Peterle pri SE

V torek sta se zasedanja parlamenta Sveta Evrope v Strasbourgu udeležila tudi slovenski predsednik Milan Kučan in zunanji minister Lojze Peterle, oba pa na povabilo predsednika parlamenta Martineza. Med predstavniki dvaintridesetih držav članic SE je Milan Kučan predstavil Slovenijo, njen demokratični razvoj, zavzel pa se je tudi za zmanjševanje

pregrad med evropskim Vzhodom in Zahodom, kar bi v veliki meri pripomoglo k politični umiritvi v Evropi. Minister Peterle pa je predsedniku Martinezu predal od Slovenije ratificirano Evropsko konvencijo o človekovih pravicah, ki jo je Slovenija podpisala prva, veljati pa bo začela, ko jo bodo potrdile vse države članice SE.

Svečanosti ob 3. obletnici

Pretekli konec tedna je bila Slovenija v znamenju proslavljanja. 25. junija leta 1991 je namreč slovenska skupščina sprejela akt o osamosvojitvi, zato je ta dan razglašen za največji slovenski praznik, Dan državnosti. Naj se spomnimo takratnih dogodkov: prihodnji dan, 26. junija zvečer, je bila v Ljubljani na tedanjem Trgu revolucije velika proslava z razglasitvijo neodvisnosti in razvijanje slovenske zastave. Že tega dne so Slovenijo in predvsem Ljubljano preletavala letala tedanje Jugoslovanske ljudske armade. Proti jutru 27. julija pa so iz kassarn krenile kolone tankov z nalogo, da zasedejo in „obvarujejo“ mejo celovite Jugoslavije. Armada je zasedla letališče Brnik in večino mejnih prehodov in ob tem napravila ogromno materialno škodo. Slovenska teritorialna obramba se je skupaj s policijo odločno upirala in to je obdobje največje enotnosti slovenskega naroda. Po desetdnevni vojni je bil na

Brionih po posredovanju trojke zunanjih ministrov Evropske skupnosti (Van den Broek) podpisan memorandum, ki je predvideval trimesečni moratorij na osamosvojitvena dejanja Slovenije, slovensko vodstvo pa je v tem času ob angažiranem sodelovanju dr. Janeza Drnovška, takratnega slovenskega člana jugoslovanskega predsedstva, doseglo sporazum z armado o umiku njenih enot iz Slovenije.

Pred praznikom je predsednik republike Milan Kučan v Ljubljani sprejel diplomatske predstavnike in tudi predstavnike Slovencev v zamejstvu, državni zbor je imel slavnostno sejo, na kateri je govoril njegov predsednik Herman Rigelnik, osrednja proslava pa je bila v Vipavi, kjer je veliki množici spregovoril predsednik vlade Janez Drnovšek. Večje slovesnosti med njimi tudi praznovanje slovenske policije, pa so tudi sicer potekale po vsej Sloveniji.

Obisk delegacije avstrijskih manjšin

Prejšnji teden se je na povabilo slovenskega zunanjega ministrstva v Sloveniji mudila delegacija predstavnikov avstrijskih narodnostnih skupnosti, ki so vključene v Center na Dunaju. Vodil jo je predsednik Karel Smolle. Poleg razgovorov na republiški ravni je obiskala tudi Primorsko, kjer se je srečala s predstavniki italijanske narodnosti v Sloveniji, in v Prekmurju, kjer žive Madžari in Romi.

Na tiskovni konferenci v Ljubljani je predsednik Centra avstrijskih narodnosti Karel Smolle ocenil pravni položaj manjšin v Sloveniji kot zgleden, še posebej pa njihovo zastopstvo v organih na občinski in republiški ravni. Manjšine v Avstriji se morajo zavzemati za podobno rešitev, je menil Smolle.

Italijani v Istri pa so avstrijski delegaciji izrazili tudi zaskrbljenost, saj jih je meja med Slovenijo in Hrvaško razdelila

na dve državi. Manjšinske pravice na Hrvaškem pa ne dosegajo tistih v Sloveniji. Nadalje na njihov položaj negativno vplivajo zahteve nekaterih italijanskih krogov (predvsem neofašistov) po spremembi Osimskega sporazuma in s tem tudi meja med Italijo in Slovenijo. Po njihovem mnenju Italija ne ravna v smislu interesa italijanske narodne skupnosti v Sloveniji in na Hrvaškem, ko manjšinsko vprašanje uporablja kot sredstvo pritiska. Zavzemati bi se morala za čimprejšnji sprejem obeh novih držav v Evropsko unijo, s tem pa bi olajšala sodelovanje obeh delov italijanske narodnosti ne glede na državno mejo in pospešila izenačenje njenega pravnega položaja po slovenskih manjšinskih normah. Delegacija Centra avstrijskih narodnosti se je v Ljubljani pogovarjala tudi s slovenskim zunanjim ministrom Lojzetom Peterletom.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE
18.10–19.00

Četrtek, 30. 6. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 1. 7. Kulturna obzorja

Sobota, 2. 7. Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 3. 7.

06.30–07.00 Dobro jutro na Koroškem – Duhovna misel

18.10–19.00 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 4. 7. Evropa regij in kulturne raznolikosti – samo še vizija?

Torek, 5. 7. Partnerski magazin.

Sreda, 6. 7. Društva se predstavljajo

Večerna 21.05–22.00 Jubilejni koncert v Pliberku: 20 let Meš. pevskega zbora Podjuna

Galerija Rožek Šikoronja

vabi na odprtje razstave

Pepi Maier/ Uwe Bressnik

v soboto, 2. 7. '94
ob 18.30 v Rožku-Semislabčah

Razstava je odprta
do 31. 7. med sredo in
nedeljo od 15. do 19. ure

Dober dan, Koroška

Nedelja, 3. 7. 1994, ORF 2, 12.50!
Ponedeljek, 4. 7. 1994, TV SLO 1, 16.20

Predvidoma s temile prispevki

- Mednarodno srečanje oktetov: Na Suškem gradu so nastopili oktet iz treh držav
- Iz zgodovine se učiti za boljši jutri: Tradicionalno srečanje partizanov pri Peršmanu
- Kreativno in smiselno oblikovanje počitnic v duhu medsebojnega spoštovanja. Medkulturne počitnice v Drobovljah, Piranu in na Opčinah
- Izobraževanje za življenje z 98-letnimi izkušnjami: Strokovna kmetijsko gospodinjstva šola v Šentrupertu v Velikovu
- Imenitna retrospektiva del Valentina Omana v cerkvi na Kostanjevici
- Šport: Nogometni klub iz Globasnice si je z izvrstno serijo zmag zagotovil napredovanje v podligo

Velik Gasserjev praznik v Bilčovsu

Kako je Tesarstvo Gasser pomembna in priljubljena firma v Bilčovsu in tudi v širšem koroškem prostoru, je pokazala množična udeležba občanov, občinskih in deželnih politikov ter poslovnih prijateljev preteklo nedeljo ob odprtju upravne stavbe in dnevu odprtih vrat. Prostor pred novo stavbo in še daleč proti obratu je bil dobesedno poln obiskovalcev. Seveda je bilo največ Bilčovščanov, tistih, ki so z Gasserjevo firmo najbolj povezani, bodisi prek dela v njej ali pa ob koriščenju njenih uslug. Udeležili pa so se tudi bilčovški športniki, katerim podjetje Gasser izdatno finančno pomaga.

Slavnost je dvojezično začela gospa Gasserjeva mlajša, sedanjí šef Franc Gasser ml. je predstavil delovanje podjetja, v katerem je zagotovljeno delo za 50 zaposlenih, ustanovitelj podjetja Franc Gasser st. je opisal težak začetek pred štiri-desetimi leti in postopen razvoj firme in pri tem poudaril pomembno vlogo delavcev v obratu, na deželne politike, predvsem na deželnega agrarnega referenta, pa je naslovil poziv za večje vrednotenje lesa in lesarske obrti. (Žal sta oba Gasserja pozabila spregovoriti kak stavek tudi v slovenščini.) Med slavnostnimi gosti je podjetju čestital prvi namestnik deželnega glavarja dr. Michael Ausserwinkler, deželni agrarni referent inž. Robert Lutschou-nig pa je poudaril uspešnost Gasserjevega podjetja in menil, da imajo take firme vse možnosti tudi po priključitvi Avstrije Evropski uniji.

Bilčovska županja Štefi Quantschnigova je v dvojezičnem pozdravnem nagovoru

poudarila pomembno vlogo Gasserjevega tesarstva za rast in razvoj občine, za njeno komunalno ureditev, saj preko ustvarjenega prometa prispeva tudi pomemben delež v občinsko blagajno.

Gasserju je čestital tudi namestnik deželnega glavarja dr. Michel Ausserwinkler

V kulturnem programu sta nastopila domača zbor MG V in moški zbor SPD Bilka, upravno hišo je blagoslovil domači dekan Leopold Kassl, nato pa so bili udeleženci povabljeni k bogatem žaru in hladnemu pivu.

Bilčovski praznik se je nadaljeval tudi popoldne, mnogi obiskovalci so si ogledali prikaz računalniško vodene vezave tramov, otroci so se risarsko pomerili, za dobro razpoloženje pa je praznovalcem igral Trio Drava iz Borovelj. J.R.

Polje, kdo bo tebe ljubil,
ko bom jaz v grobu spal.

V globoki žalosti sporočamo, da je v 79. letu življenja umrl naš oče, dedí, brat, tast in stric, gospod

Nuži Wieser

Šubernikov oče z Zgornjih Rut pri Radišah

Dragega pokojnika bomo pospremili k zadnjemu počitku v četrtek, 30. junija, ob 14. uri na pokopališču na Radišah.

Žalujoči:

Jozí, Hanzí in Nuží, sinovi z družinami
Hanzí, brat

v imenu vseh sorodnikov

**Zveza slovenskih žena
sporoča, da bo letos letovanje otrok
v Poreču**

od 20. julija do 31. julija

**Prijavnice in informacije lahko dobite pri ZSZ
Milka Kokot, Tarviser Str. 16,
9020 Celovec, tel.: 0463/514300-40**

Pismo bralca

Še enkrat „SAK in Kumer“

Začudenost ni prava beseda, ne, prav obmolknil sem, ko sem bral o pogledih g. M. W. o delovanju SAK in njegovega tajnika g. Silva Kumra. Sploh ko piše, da je govoril s precejšnjim delom SAK-ovih navijačev. Če se spomnim pretek-le sezone in seštejem igre, katere sem spremljal kot navijač z vso družino, ter odštejem „derbije“ in avstrijski pokal, sem mnenja, da o navijačih v tej sezoni skoraj ni mogoče govoriti. Menim, da smo bili prav mi navijači poraz za SAK v sezoni 1993/94. K odvzemu naslova kapetana L. Sadjaku bi dodal, da sem bil istega mnenja kot odbor, ki je to storil. Spominjam se še, ko je vodil moštvo M. Kreutz, človek, ki je moštvo priganjal, vodil, to je bil zame kapetan, ne pa človek, ki je to sezono igral pod svojimi zmogljivostmi. Ali se je pogajal z Spitalom, ne vem, vem samo, da je bil ob začetku sezone edini „zavedni Slovenec“ ki proti WAC še ni igral, vzrok pa je tudi vsem poznan. Če bi bili vsi slovensko govoreči igralci tako zavedni, kakor govori g. M. W., potem Spittalla, Pliberka itd. ti ne bi potrebovali.

bovali.

K napadu na g. Silva Kumra pa bi dodal, da me je odbor razočaral, kajti prav on bi moral reagirati na takšne napade. Gotovo ima g. Silvo Kumer dosti napak, preveč samovoljno vodi SAK. Najdite človeka, ki si 24 ur na dan vzame čas, da dela s in za SAK, pa mu bo zagotovo odstopil svoje mesto. Organiziral je uspešne centre naraščaja. Ko slišiš kritike celovške Austrie: „Od kod imate pa te fante, mi pridemo v najboljši postavi pa nas gladko premagate“, si kot oče igralca ponosen. Ponosen na sina, ekipo, SAK in tudi na tajnika g. Silva Kumra, kateri s svojim vztrajnim delom pomaga k takemu uspehu.

Zato bi še izkoristil prilžnost in se mu v imenu igralcev in staršev centra naraščaja v Vidri vasi zahvalil za trud in uspešno sodelovanje.

Gospodu M. W. pa želim, da mojih morda precej trdih besed ne zameri, pač nimamo vsi enakih pogledov na uspešno vodenje edinega slovenskega nogometnega kluba na Koroškem.

Jože Partl,
Bistrica pri Pliberku

Posojilnica-Bank Pliberk usposobljena za Evropsko unijo

Občni zbor Posojilnice-Bank Pliberk, ki je potrdil bilanco za poslovno leto 1993, je potekal prejšnji četrtek pri Loserju v Šmihelu. Posojilnica Pliberk namreč obsega področja Pliberk, Žvabek, Šmihel in Globasnica in zato upošteva regionalni princip s tem, da občni zbor vsako leto prireja na enem izmed teh področij. Preko 80 zainteresiranih zadrušnikov je poslušalo poročila upravnega in nadzornega odbora ter poslovdij. Predsednik Lipej Kolenik je na občnem zboru pozdravil tudi nekaj častnih gostov iz politike in gospodarstva, med drugimi podžupana občin Globasnica ter Bistrica nad Pliberkom, predstavnike prosvetnih društev, zastopnike bank iz Slovenije, zastopnika Skupnosti južnokoroških kmetov, predsednico društva upokojencev, prejšnje sodelavce posojilnice, predsednika pliberške zadruga ter direktorja Zveze slovenskih zadrug v Celovcu.

Nasproti letu 1992 je bilanca vsota narasla s 462 na 538 milijonov šilingov, hranilne vloge pa so se povečale s 340 na 390 milijonov. Precejšen porast je bil zabeležen tudi pri odobrenih posojilih in kreditih. Knjižni promet banke se bo povzpél s 5,2 na 6 milijard šilingov. Za leto 1994 pričakujejo, da bo bilanca vsota prekoračila mejo 600 milijonov. Tako je Posojilnica-Bank Pliberk največja zadružna posojilnica v okviru slovenskega zadružništva na Koroškem ter zavzema v Avstriji med 730 kreditnimi zadrugami po sistemu Raiffeisen častno 287. mesto. Tudi pri računu dobička in izgube je bil dosežen precejšen

uspeh, saj je delni obratni uspeh znašal 1,4% bilančne vsote. Večji del so ga namenili rezervacijam za možne rizike, izkazali pa so tudi dobiček v znesku 600.000 šilingov, ki so ga namenili v rezervni sklad.

Zastopniki iz politike, gospodarstva in kulture so se zahvalili poslovdjem in odbor-nikom za vse podpore njihovi dejavnosti v letu 1993 in jim čestitali k odličnemu rezultatu. Predstavnik Zveze slovenskih zadrug je poudaril, da bodo tudi v EU posojilnice imele svoje mesto v domačem gospodarstvu, ker imajo podporo članov, se hitro prilagajajo, poznajo gospodarsko situacijo v doma-čih krajih in svoje poslovne stranke. Sicer bančna zakonodaja, ki je bila v Avstriji že prilagojena zahtevam EU, omejuje kreditno dejavnost posojil-nic na področju velikih kreditov, toda v EU ne bodo propadali manjši obrati, veliki pa preživeli, ampak se bo dogajalo tako, da bodo preživeli hitrejši, počasnejši velikani pa zašli v težave.

Strokovni revizor Zveze je predstavil revizijsko poročilo, ki je bilo od članov Posojilnice-Bank Pliberk potrjeno. Poslovdji sta obrazložila gradbeno dejavnost posojilnice v Pliberku in prosila stranke in člane za razumevanje, če bo poslovanje nekaj časa prostorsko bolj omejeno. Ob pliberškem sejmu pa bo posojilnica že poslovala v razširjenih prostorih. Naj še omenimo ugotovitev poslovdjev Jožka Nachbarja, da se Posojilnica-Bank Pliberk Evropske unije ne boji, ker danes v Pliberku in okolici res nekaj pomeni.

O PILKI

Jože Partl

Novo na Bistrici

V bistriškem občinskem svetu nad Šmihelom je zadnje tedne prišlo do nekaj bistvenih sprememb. Doslejšnji podžupan in kulturni referent Jože Partl, ki predseduje tudi slovenskim izseljencem, je odložil vse javne, beri komunalne funkcije in odšel v zasebno življenje. Jože Partl je bil brez dvoma eden najbolj profiliranih komunalnih politikov na južnem Koroškem in odločen zagovornik samostojnega političnega gibanja narodne skupnosti. Partl, ki nikoli ni ločeval, ampak združeval, je bil dolga leta občinski odbornik in mestni svetnik v Pliberku, kjer si je pridobil velike zasluge za oskrbo občine s pitno vodo.

Njegov naslednik kot podžupan v bistriškem občinskem svetu je postal Andrej Wakounig z Dvora, ki je bil že doslej član občinske vlade, to je predstojništva. Andrej Wakounig je pred razdružitvijo občin Bistrica in Pliberk bil tudi član skupnega občinskega sveta in je poleg tega predsednik Enotne liste. Njegovo mesto v občinskem svetu bo zavzela Valenti-na Kušej iz Šmihela.

Andrej Wakounig

SLOVENSKI VESTNIK

Uredništvo/Redaktion:
Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/
Klagenfurt, Avstrija, telefon
0463/514300-30, 33, 34 in 40,
telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie:
seštevek mnenj izdajatelja in ured-nikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Uredniki/Redakteure:
Jože Rovšek, Sonja Wakounig,
Franc Wakounig

**Izdajatelj in založnik/
Herausgeber und Verleger:**
Zveza slovenskih organizacij na
Koroškem, Tarviser Straße 16,
9020 Celovec/Klagenfurt,
telefon 0463/514300,
telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck:
Založniška in tiskarska družba z o.j.
Drava, Tarviser Straße 16,
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija,
telefon 0463/50566,
telefaks 0463/51430071.

Globasnica v podlgi. Čestitamo!

V kvalifikacijskih tekmah je Globasnica uspešno, da je napredovala za razred višje v podlgi. Ta uspeh je rezultat trdega dela, kot je to po tek-

mi izjavil trener Maks Pučelj, ki pa v prihodnje ne bo več trener v Globasnici.

Brez dvoma je svoje prispeval tudi libero Mi-

ha Kreutz (ki se ponovno vrača k SAK), katerega so Globašani lani dobili prav zato, da jim kot izkušen igralec pomagal pri uresničitvi tega cilja.

Globasnica : Gegental

2:1

Pepi Pasterk

Globasnica: Matavž, Kreutz, G. Sadjak, Fera, Silan, Dlopst, Hren, Kert, Kordes (Micheu), Pasterk (P. Sadjak), Pleschgatterig

Levji delež proti Gegentalu so Globašani

opravili že v prvi tekmi, ko so ga z vrhunskim nastopom premagali s 4:2. Izkazalo se je, da so v gosteh igrali bolj sproščeno in učinkovito, doma pa je bil rezultat vedno bolj tesen. Seveda je tudi dejst-

vo, da so v gosteh tako gladko zmagali, prispevalo k temu, da je napekost v veliki meri popustila.

Kljub temu, da je bilo po rezultatu iz prve tekme nekako jasno, da bo zmagovalac Globasnica, so po prvem голу (v 9. minuti) za goste, Globašani postali nekoliko vznemirjeni in zapravili nekaj lepih priložnosti. Še pred koncem prvega polčasa pa je Pleschgatterig uspešno izenačiti.

V drugem delu igre pa so Globašani pokazali, da so vendarle boljše moštvo in ko je Micheu iz enajstmetrovke povedel na 2:1, je bilo vse jasno. Globasnica je uspešno končala to sezono, za novo, prvo v podlgi, pa ji želimo vse najboljše.

Veseli moštva Globasnice

Eden najuspešnejših napadalcev Globasnice pa je mladi **Pepi Pasterk** (19 golov v prvenstvu, 3 goli v kvalifikaciji), ki namerava ostati v ekipi tudi v podlgi, saj se v njej zelo dobro počuti.

„Prej sem igral že pri Dobri vasi, Šmihelu, pri SAK, sedaj pa že drugo leto pri Globasnici in reči moram, da je tu vzdušje enkratno. To pa je tudi

eden od vzrokov, da smo se s tretjega mesta še uspeli povzpeli na drugo, sedaj pa še za razred višje. Pri tem so nam pomagali tudi navijači, ki so nas močno spodbujali, predvsem v zadnjih tekmah.

Mislim, da bomo v podlgi brez večjih težav lahko zasedli mesto v sredini lestvice.“

Piše Eda Velik

Slovensko prosvetno društvo „Zarja“ vabi na

pohod na Peco

v nedeljo, 3. julija '94,

odhod ob 7.30 izpred gostilne Riepl v Podpeci

Svetovno nogometno prvenstvo '94

Uspeh prinaša igralcem slavo in veliko denarja. Finalista, Los Angelesu si bosta nagrabila kup denarja, kajti kdor bo zdržal do konca, lahko računa na približno 7 milijonov nemških mark (pribl. 50 milij. šil).

Po podatkih generalnega sekretarja FIFA dobi vsako moštvo za tekmo 840 tisoč nemških mark. V primeru, da Nemčija osvoji naslov, bo samo za premije igralcem porabila 2,75 milijona mark. K temu je treba

prišteti še 132 tisoč mark na tekmo za odškodnino klubom, iz katerih prihajajo reprezentanti. Tako bodo Nemci v tem primeru lahko veseli, če bodo 8 milijonov mark težko nalozbo preživeli brez izgub.

SLOVENSKI VESTNIK – ŠPORT

Izreden nogometaš

Eden izmed nadpovprečnih nogometašev na letošnjem svetovnem prvenstvu v ZDA je Alain Suttner, član švicarske reprezentance.

Kot vezni igralec igra pomembno vlogo v svojem moštvi in veliko pripomore k presenetljivim uspehom Švice na tem prvenstvu. Prihodnjo sezono bo igral pri Bayern München. Suttner pa ni samo izvrsten nogometaš, marveč ima za današnji čas prav idealistič-

ne presenetljive poglede na življenje. Tudi v tem je vsaj za korak pred našimi nogometaši. Ekstravagantnih avtomobilov ne mara, pravi, da je človek lahko srečen tudi brez elektrike in telefona. Bolj važna da je dobra knjiga in pa prijetna glasba. Naša družba je po njegovem mnenju preveč zapisana delu in denarju. Denar pa pokvari srce, pravi Suttner – izredne besede izrednega nogometaša.

J.W.

Igre pod streho

Prvič v zgodovini igrajo tudi pod streho in sicer v Pontiac Silverdome stadionu, 22 kilometrov od središča Detroita. V tej dvorani, ki sprejme nad 80.000 gledalcev, bodo odigrali pet tekem. John Rogers, profesor z michiganske univerze, ki je specializiran za posevke, je po dveh letih in pol neprestanega dela, ki je stalo dva milijona dolarjev, prepričan, da je lažje zgraditi pokrit stadion, kot pa vzgojiti travo, ki bi uspešno rasla v zaprtem prostoru.

Dva milijona dolarjev za pet tekem je račun, ki se lahko izide le v Ameriki.

Sistem tekmovanja:

1. Prva dva iz vsake predtekmovne skupine se uvrstita v osmino finala (12 moštev), nadaljna štiri moštva bodo izbrali med najboljšimi šestimi tretjevrščenimi ekipami.

2. V osmini finala,

četrtfinalu in polfinalu, kakor tudi finalu in tekmi za tretje mesto bodo tekme na izpadanje. Če se tekma po 90. minutah konča neodločeno, se igra podaljša in zmaga tisto moštvo, ki prvo doseže gol.

Pred 40 leti, 4. julija leta 1954, so se slovenski planinci na Koroškem za vedno poslovili od zaslužnega koroškega planinskega funkcionarja, prvega predsednika Ziljske podružnice Slovenskega planinskega društva, 84-letnega Janeza Miloniga p.d. Korena iz Zahomca. Svoje poslednje počivališče je našel na pokopališču v Maloščah. Nazadnje je živel pri svojem sinu, dekanu Milonigu v Maloščah.

Milonigove poslednje poti se je udeležila velika množica. Ob odprtem grobu se je od pokojnega poslovil domačin, predsednik nadzornega odbora Slovenskega planinskega društva Celovec dr. Franci Zwitter in mu izrekel iskreno zahvalo za vse storjeno delo za slovensko planinstvo na Koroškem.

Malo pred smrtjo Janeza Miloniga mu je Planinska zveza Slovenije na predlog SPD Celovec izročila priznanje, srebrni častni znak. Pri izročitvi so bili prisotni zastopnik PZS, predsednik in tajnik SPD Celovec,

40-letnica smrti zaslužnega planinca

ZA NAŠE PLANINCE

vec, Lubo Urbajs in Danilo Kupper, šef jugoslovanskega urada za zvezo v Celovcu Dušan Bravničar in njegov sin dekan.

Janez Milonig je še istega leta ob pomoči slovenskih planincev začel na Zahomski planini graditi planinsko postojanko, Korenovo kočo, katere otvoritev je bila ob množični udeležbi leta 1901. Da pa bi prišli do svoje lastne koče, so v Zajzeri v Kanalski dolini kupili zemljišče, vendar so gradnjo preprečile tedanje oblasti. V času obeh podružnic – Ziljske in od leta 1907 naprej Celovške do prve svetovne vojne – je bilo veliko storjenega za slovensko planinstvo na Koroškem. Njunji člani so gradili in markirali planinske pote in jih opremljali z dvojezičnimi napisi, skrbeli so za ohranitev domačinske

nomenklature gorskih, ledinskih in krajevnih imen, se ukvarjali s fotografijo (razstave) itd. Vsa ta pestra dejavnost je potekala ob skromnem številu največ 70 članov. Zato naj nam bodo ti takratni vrli možje vsem za zgled. Njihovo obdobje obeh podružnic danes imenujemo zlata doba planinstva na Koroškem. Naj še poudarimo, da je imela njihova dejavnost pomemben narodno-obrambni značaj.

Ko se že spominjamo teh naših vrlih mož, med njimi Janeza Miloniga, moramo povedati, da je bil prav on edini ustanovni planinski funkcionar, ki je leta 1953 dočkal obnovo naše planinske društvene dejavnosti, kar mu je bilo, kot je povedal, ko smo mu izročali priznanje, v veliko veselje in zadoščenje. Korenova koča na Zahomski planini, ki je mnogo

let dajala streho našim tedanjim planincem, ima danes sicer drugo ime – Schönwipfel Schutzhaus – kar pa naj nas ne moti, saj je ta planinski dom za nas koroške planince še vedno spomin na gradnjo enega vodilnih pionirjev organiziranega slovenskega planinstva na Koroškem. Brez Miloniga in takratni srčnih in zagnanih planincev obeh podružnic danes verjetno ne bi imeli slovenske planinske organizacije na Koroškem. Prav zato gre Milonigu in njegovim tovarišem zahvala, da bomo lahko prihodnje leto obhajali častljivo 95-letnico rojstva našega društva na Koroškem, enega najstarejših slovenskih planinskih društev.

Ob 40-letnici Milonigove smrti se hvaležno spominjamo njegovih zaslug za slovensko planinstvo na Koroškem. Zato se ga spominjamo in ga bomo ohranili v častnem in nepozabnem spominu.

L.U.

Slovensko planinsko društvo Celovec in Slovensko prosvetno društvo Jepa Baško jezero

vabita na izlet na

Säuleck

(3085 m)

odhod oz. zbirališče: 16. 7. '94 pri Pušniku v Ločah

Peljali se bomo z osebnimi avtomobili v Mallnitz. Po pešpoti po dolini Dösen na kočo A. v. Schmit (2272 m). Tam prenočitev. V nedeljo 17. 7. se vzpnemo na Säuleck (3085 m – zelo lahek tritisočak).

Stroški za prenočitev in zajtrk približno 200 šil.

Prijave do 13. 7. tel.: 04254/4329 (Lesjak) ali 04254/2995 (Wrolich)